

Gf.IV.30.998/2011/7.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kővári Béla Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Dr. Kővári Béla ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME; Cg.; adószáma:.) felperesnek, a Farkas és Nagy Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Dr. Nagy Zsolt ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME; Cg.; adószáma:.) alperes ellen, szerződés létre nem jöttének megállapítása iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2011. október 20-án meghozott 6.G.40.221/2010/32. számú ítélete ellen, az alperes részéről 34. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 635 000 (Hatszázharmincötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 32. sorszámon meghozott ítéletében megállapította, hogy „a peres felek között a 2009. szeptember 8. napján kelt okiratba foglalt tartalommal szerződés nem jött létre”.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 2 165 000 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg, hogy a felperes 2009. szeptember 8. napján hatályos létesítő okirata és nyilvános cégadatai szerint a gazdasági társaság képviseletére **ÜGYVEZETŐ 1, ÜGYVEZETŐ 2 és ÜGYVEZETŐ 3** ügyvezetők, valamint **MUNKAVÁLLALÓ 1 és MUNKAVÁLLALÓ 2** munkavállalók voltak jogosultak, akik közül az ügyvezetők képviseleti jogosultsága önálló, a munkavállalók képviseleti jogosultsága pedig együttes volt azzal, hogy a cégjegyzést teljesítő munkavállalók egyike minden esetben **MUNKAVÁLLALÓ 1** pénzügyi igazgató lehetett.

2009. augusztusában a felperes debreceni fióktelepének igazgatója, **IGAZGATÓ** tárgyalásokat folytatott az alperes ügyvezetőjével az alperes tulajdonát képező, Németországból származó bútoroknak a felperes által történő megvásárlásáról.

A tárgyalások eredményeként 2009. szeptember 8-án „Szállítási keretszerződés” megnevezésű okirat került aláírásra, amelyben az alperes az 1. számú mellékletben meghatározott bútoroknak a felperes részére történő leszállítására, a felperes pedig a

bútorok vételárának (1 000 000 Euro) a szerződésben meghatározott feltételek szerinti kifizetésére vállalt kötelezettséget.

Az okiratot a felperes képviselőjében **IGAZGATÓ** és egy másik - ismeretlen - személy írta alá, aki azonban nem a felperes képviselőjében meghatalmazottként aláírásra jogosult **MUNKAVÁLLALÓ 1** volt.

Az alperes a keretszerződés 1. számú mellékletében meghatározott bútorokat leszállította, a felperes azonban a bútorok vételárát nem egyenlítette ki.

Az alperes 2010. február 5-én írásban felszólította a felperest az összesen 363 834 261 Ft összegű vételárnak a megfizetésére, a felperes azonban a felszólításnak nem tett eleget. Ezért az alperes 2010. június 4-én a Fővárosi Bíróságon felszámolási eljárás elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő a felperessel szemben. A felperes az alperesnek 2010. február 10-én küldött levelében - arra hivatkozással, hogy a szerződéskötés során nem a felperes képviselőjére jogosult személy járt el - vitatta az alperes követelését. Ezzel egyidejűleg a felperes ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a ...i Városi Rendőrkapitányságon csalás és okirat-hamisítás alapos gyanúja miatt.

A felperes a jelen perben előterjesztett, módosított keresetében annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy a 2009. szeptember 8-án keltezett okiratba foglalt szállítási szerződés a peres felek között nem jött létre, figyelemmel arra, hogy azt a felperes nevében olyan személy (személyek) írták alá, akik a felperes képviselőjére nem voltak jogosultak.

Az alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte.

A Ptk. 30.§ (2) bekezdésére hivatkozással állította, hogy **IGAZGATÓ**, mint a felperes debreceni fióktelepének igazgatója a felperes képviselőjében jogszerűen kötötte meg a szállítási szerződést, ezért azt érvényesen létrejötnék kell tekinteni.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét megalapozottnak találta.

A Ptk. 219.§ (1) és (2) bekezdéseiben, a Ptk. 220., 221. és 222.§-aiban, valamint „A gazdasági társaságokról” szóló, 2006. évi IV. törvény (Gt.) 29.§ (1) bekezdésében és 32.§-ában foglaltakra, valamint az eljárás során beszerzett bizonyítékokra hivatkozással megállapította, hogy a „Szállítási keretszerződés” elnevezésű okiratot a felperes képviselőjében aláíró **IGAZGATÓ**-T sem jogszabály, sem a felperes alapító okirata, sem pedig egyedi meghatalmazás nem jogosította fel az okiratba foglalt jognyilatkozat megtételére, ezért őt a Ptk. 221.§-a szerinti álképviselőnek kellett tekinteni. Annak következtében pedig, hogy a felperes arra jogosult képviselői **IGAZGATÓ** eljárását utólag sem hagyták jóvá, a szerződés létrejöttéhez szükséges közös akaratnyilatkozat a jelen esetben hiányzott, ezáltal pedig a szerződés a felek között nem jött létre.

Az elsőfokú bíróság az alperesnek a Ptk. 30.§ (2) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatos jogi érvelését nem találta alaposnak, amely döntését egyrészt azzal indokolta, hogy az adott esetben a vitatott szerződés megkötése nem tartozott a felperes debreceni fióktelepének rendeltetésszerű működéséhez, továbbá, hogy **IGAZGATÓ** képviselői jogosultsága kérdésében a jogszabály és a felperes alapító okirata is eltérően rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a felperes keresetének az elutasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az általa helyesen megállapított tényállásból helytelen jogi következtetést vont le, amikor azt állapította meg, hogy a felek között 2009. szeptember 8-án nem jött létre szerződés.

A Ptk. 1.§ (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozással előadta, hogy a gazdasági társaságnak harmadik személyekkel történő szerződéskötése szabályait a Ptk. rendelkezései alapján kell megítélni. A Ptk. pedig különbséget tesz szervezeti és ügyleti képviselet között. A jelen esetben az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy **IGAZGATÓ** ügyleti képviselőként járt el, holott ő a perbeli szerződést, mint a felperes debreceni fióktelepének vezetője, tehát mint szervezeti képviselő kötötte meg. Ezért a perbeli esetre irányadó a Ptk. 30.§ (2) bekezdése, amely szerint a szervezeti egység vezetője az egység rendeltetésszerű működése által meghatározott körben a jogi személy képviselőjeként jár el. Jogszabály, alapító határozat, vagy okirat ettől eltérően rendelkezhet.

Az alperes állította, hogy a felperes alapító okirata a Ptk. fenti rendelkezésével ellentétes szabályt nem tartalmaz, mivel a fióktelep vezetőjének képviseleti jogkörét a felperes alapító okirata semmilyen módon nem korlátozza.

Ezért a **IGAZGATÓ**, mint a felperes szervezeti képviselője által megkötött szerződést a felek jogviszonyában attól függetlenül érvényesen létrejött szerződésnek kell tekinteni, hogy azt a felperes más képviselői utólag nem hagyták jóvá.

A másodfokú eljárásban csatolta az iratokhoz a Megyei Bíróság/6. számú - nem jogerős - ítéletének egy példányát, amelyben a bíróság a felperesnek a GAZDÁLKODÓ SZERVEZET ellen előterjesztett, a perbelihez hasonló tényálláson alapuló keresetét elutasította.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az alperes tévesen és helytelenül értelmezte a Ptk. 30.§ (2) bekezdésében foglaltakat. Utalt arra, hogy a perbeli esetben a szerződéskötéssel kapcsolatos megbeszélések mindig az alperes székhelyén zajlottak, a szerződés tárgya pedig a felperes profiljába nem illő és a debreceni áruház szükségleteit messze meghaladó értékű bútorok voltak. Mindezekre tekintettel pedig a jelen esetben szó sem lehetett arról, hogy **IGAZGATÓ** a felperes debreceni boltjának rendeltetésszerű működése céljából járt volna el a szerződéskötés során.

A felperes álláspontja szerint tévesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra is, hogy a felperes alapító okiratának tartalmaznia kellett volna, hogy **IGAZGATÓ** nem rendelkezik képviseleti jogosultsággal.

Hangsúlyozta, hogy a szerződéskötést megelőző tárgyalások során az alperes törvényes képviselője **IGAZGATÓ** képviseleti jogosultságát semmilyen módon nem ellenőrizte, amivel megsértette a Ptk. 4.§ (4) bekezdésében meghatározott alapelvi szintű rendelkezést és lényegében a saját felróható magatartására kíván a jelen perben előnyök szerzése végett hivatkozni.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita megalapozott elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg és helytállóak voltak az így megállapított tényállásból levont jogi következtetései is.

A perbeli jogvita elbírálása szempontjából kizárólag annak a jogkérdésnek volt jelentősége, hogy a 2009. szeptember 8. napján keltezett szállítási keretszerződés megkötésekor a felperes képviselőjében eljáró személy (személyek) rendelkeztek-e képviselői joggal a szerződés megkötésére, vagy sem.

Az alperes arra helytállóan hivatkozott a fellebbezésében, hogy a Ptk. különbséget tesz szervezeti és ügyleti képviselő között, azonban azt tévesen állította, hogy a jelen esetben **IGAZGATÓ**, mint a felperes debreceni üzletének igazgatója - ezáltal pedig a felperes szervezeti képviselője - a Ptk. 30.§ (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel jogszerűen megköthette a perbeli szerződést.

A Ptk. 30.§ (2) bekezdése ugyanis - kizáró rendelkezés hiányában is - csupán a szervezeti egység rendeltetésszerű működése által meghatározott körben biztosít képviselői jogosultságot a szervezeti egység vezetőjének.

A Ptk. fenti rendelkezésének megalkotását a forgalom biztonsága indokolta, tehát az, hogy a szervezeti egységgel jogviszonyba kerülő harmadik személyek a viszonylagos önállósággal rendelkező egységvezetővel, mint a jogi személy képviselőjével szerződhesse. Ezért **IGAZGATÓ**, mint a debreceni üzlet igazgatója az általa vezetett egység gazdálkodását - ezen belül pedig az árubeszerzéseket és értékesítéseket - önállóan szervezhette.

A perben beszerzett cégmásolat adatai szerint a felperes tevékenységi körébe tartozik az irodabútor-nagykereskedelem mellett a bútor-kiskereskedelem is, ezért a perbeli szerződés tárgyát képező termékek beszerzése összhangban állt a felperes tevékenységi körével.

A rendeltetésszerű működés szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy az alperes ügyvezetője és **IGAZGATÓ** az alperes irodájában tárgyaltak, mivel eltérően a Ptk.220.§ (1) bekezdése szerinti vélelmezett képviselő szabályaitól, a Ptk. 30.§ (2) bekezdésében nincs olyan törvényi feltétel, amely előírná, hogy az ügyletkötésnek a szervezeti egység területén, vagy az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségben kell megtörténnie.

A jelen esetben **IGAZGATÓ**nak a Ptk. 30.§ (2) bekezdésén alapuló képviselői jogát a felperes létesítő okirata sem zárta ki, illetve nem korlátozta, hiszen az csupán a társaság cégjegyzési jogával - tehát a cég írásbeli képviselőjével - összefüggésben tartalmazott korlátozó rendelkezéseket, amelyeket a perbeli, szóban is érvényesen megköthető szerződésre nem lehetett alkalmazni.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes részéről F/13. és F/14. alatt csatolt belső utasítások ugyan korlátozták a szervezeti egységek vezetőinek képviselői jogosultságát, azonban ennek a jelen ügyben csak akkor lehetett volna jelentősége tulajdonítani, ha az azokban foglaltakat - igazolható módon - az alperes tudomására hozták volna. Ennek megtörténtét azonban a felperes a per során nem igazolta, azt nem is állította.

Helytállóan hivatkozott ugyanakkor a felperes az eljárás során arra, hogy a több mint 350 000 000 Ft értékű szerződés megkötését a jelen esetben nem lehetett a felperes szervezeti egységének rendeltetésszerű működése körébe tartozó ügyletnek tekinteni, ezért a szerződés érvényes létrejöttét a Ptk. 30.§ (2) bekezdése alapján sem lehetett megállapítani.

Azt, hogy a perbeli szerződés megkötését nem lehetett a debreceni üzlet rendeltetésszerű működési körébe tartozó ügyletnek tekinteni, leginkább az bizonyította, hogy az ügyletkötés során **IGAZGATÓ** maga is arról tájékoztatta az alperes törvényes képviselőjét, hogy a szerződést - rajta kívül - a felperes részéről még egy személynek alá kell írnia. (17. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldala)

Ebből pedig helyesen arra lehetett következtetni, hogy a perbeli szerződés megkötése során **IGAZGATÓ** valójában nem a Ptk.30.§ (2) bekezdése szerinti szervezeti képviselőként, hanem olyan ügyleti képviselőként járt el, aki a perbeli szerződés megkötésére egyedi felhatalmazással rendelkezett. A felperes azonban a per során tagadta, hogy **IGAZGATÓ** részére - az arra jogosult képviselője útján - felhatalmazást adott volna a több mint 350 000 000 Ft értékű szerződés megkötésére, az alperes pedig a felperesnek ezt az állítását az eljárás során nem tette vitássá.

Figyelemmel továbbá arra, hogy a perben tanúként meghallgatott **IGAZGATÓ** sem az ügyletkötésre őt felhatalmazó személyt, sem pedig a szerződést a felperes képviseletében aláíró másik személyt nem tudta megnevezni, a perben tényként lehetett megállapítani, hogy **IGAZGATÓ** az ügyletkötés időpontjában ügyleti képviseleti joggal sem rendelkezett. Helytállóan állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy a „Szállítási keretszerződés” elnevezésű okiratot a felperes képviseletében aláíró **IGAZGATÓ**-T nem lehetett sem ügyleti, sem szervezeti képviselőnek tekinteni, ezáltal a szerződés létrejöttéhez szükséges közös akaratnyilatkozat a perbeli esetben valóban hiányzott.

Annak következtében pedig, hogy **IGAZGATÓ** eljárását a felperes utóbb sem hagyta jóvá, a perbeli szerződést a felperes képviseletében megkötő üzletvezetőt valóban olyan álképviselőnek kellett tekinteni, akinek jognyilatkozata a felperest nem kötötte.

Nem szolgálhatott alapul az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésének megváltoztatásához a ... Megyei Bíróságnak az alperes részéről hivatkozott - nem jogerős - ítélete sem, mivel az a perbelitől lényegesen eltérő tényálláson alapult, másrészt az abban kifejtett jogi álláspont a jelen perben eljáró bíróságokat nem kötötte.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján - lényegében annak helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő alperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából és a lerótt fellebbezési eljárási illetékből származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján maga köteles viselni. Köteles továbbá megtéríteni a felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét az ítéletábra a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján, hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1), (2) bekezdésének a), b) és c) pontjaiban, az (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A.§-ban foglaltak figyelembevételével. (Az adott esetben az IM rendelet 3.§ (6) bekezdésének alkalmazását a jelentős pertárgyértékű ügyben a felperes jogi képviselője részéről a másodfokú eljárás során kifejtett tevékenység mértéke indokolta.)

Debrecen, 2012. április 18.

Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró,
Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

-kiadó-